

תמצית דברות קודש של כ"ק אדמו"ר זצוק"ל זי"ע צו - שבת הגדול תשפ"ג ~ שבת הגדול תשפ"ד

נכתב כפי הבנת הכותבים

[בלתי מוגה - מיוחד לחזרה]

~ שב"ק פרשת צו - שבת הגדול תשפ"ג ~

ליל שב"ק

ואנו אומרים בכל לילה לפני שהולכים לישן 'בידך אפקיד רוחי' (תהלים פ"ו), והיינו שבליילה בעת שהאדם ישן הנשמה הולכת לשורשה. וזהו סימן שהעליונים ותחתונים מקושרים זה בזה, שהאדם נמצא כאן למטה ונשמתו עולה למעלה.

ובפרט ב'ליל שמורים' יש התקשרות עליונים ותחתונים באופן נפלא, שאז אין הנשמה עולה למעלה אלא הקב"ה יורד למטה⁴.

ובדרך כלל ניתן רשות להמוזיקים שנעשו מהפגמים שלנו, לבלבל אותנו ולחמם אותנו ולהביאנו לידי מכשול, אבל הלילה הזה היא 'ליל שמורים' (שמות יב מב) - 'משומר ובא מן המוזיקים' (רש"י שם ד"ה שמורים לכל בני ישראל לדורותם). והיינו שנכנסים למצב של טהרה.

בימים אלו כבר היו רבבות בני ישראל עלי דרך לירושלים כהכנה דרבה להקרבת הקרבן פסח, ובירושלים היו הרבה מקואות וזה מורה על ריבוי הטהרה שנשפע עליהם בימים אלו. ואמרו רז"ל (אבות פ"ה מ"ה) 'מעולם לא אמר אדם צר לי המקום בירושלים', ואכן לא היה 'צר', אבל מובן מאליו שלא היה 'באקוועס' כל כך, אלא שלא היה שם שום גשמויות, רק רוחניות, וכל ההצטרפויות הגשמיים לא תפסו מקום כלל.

וכן אנחנו, אע"פ שאין לנו כל זה בפועל ממש, אבל ע"י שאנו

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר ואש המזבח תוקד בו"

הפסוק מדבר כאן מקרבן התמיד שהיא היתה השמירה של כלל ישראל¹, וכתוב 'הוא העולה', וקאי כפשוטו על הבהמה של הקרבן, אבל איתא שקאי גם על האדם², שהאדם עצמו נקרא ג"כ קרבן עולה לה' ע"י שמקריב את עצמו להשי"ת ועומד בנסיונות, וכן הלשון 'תוקד בו' קאי גם על האדם, שאש הנסיונות בוער בו, ומחמם אותו לחטא. ועבודה זו היא 'על מוקדה על המזבח כל הלילה', שעיקר הנסיונות הם בלילה³.

כשגוי הולך לישן בלילה, 'ער פאקט זיך אריין אין בעט און שוין', אבל איש ישראל עולה על מטתו מתוך פחד, 'ער ווייסט נישט וואס גייט דא זיין', איך ישמור את עצמו בטהרה ויעמוד נגד כל ההיראה והנסיונות שיצ"ר מעלה עליו בלילה, ואיך יוכל לכבות את האש שהיצר מחממו.

ובזמן שביהמ"ק היה קיים, היה הקרבן תמיד השמירה, ובפרט התמיד של בין הערבים שהיא היתה השמירה בלילה, אבל אנחנו אין לנו שמירה זו ולכן יש לנו עבודה קשה ביותר.

המזבח ונשרף ונעשה דשן, ועל ידי זה זוכה והרים את הדשן, שיעלה גם השט"ן שגמ' הדש"ן אל הקדושה, שזהו עיקר התיקון שיהיה בעת הגאולה במהרה, והיינו על ידי הכנה למיכלא דאסוותא שהוא מצה, כי בניסן עתידין ליגאל (ר"ה יא.), והכנה זו צריך להיות בשבת הגדול מפני הנס שנעשה בו (טוש"ע או"ח סי' ת"ל), ר"ל הנ"ס ה' פעמים נ"ס גימ' תק"ן, שאז יוכל למצוא תיקון הנפש שלו לזכות להגאולה:

³ ועי' בספ"ק אמרי נועם כאן ד"ה צו.

⁴ כמבואר אצלינו הרבה פעמים שמה שכתוב במצרים 'ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה', ודרשו 'אני ולא מלאך וכו' אלא הקב"ה בכוחו ובעצמו', חוזר ונעשה בכל שנה ושנה, וכמ"ש בהזהר 'פקודא בתר' שאומרים לפני ההגדה. ועי' להלן.

¹ כמו שאמרו חז"ל בבמד"ר כא כא: אמר ר"י ב"ר סימון מעולם לא היה אדם בירושלים ובידו עון, כיצד תמיד של שחר מכפר על עבירות שבליילה, ושל בין הערבים מכפר על עבירות שנעשו ביום, מ"מ לא לן אדם בירושלים ובידו עון שנאמר (ישעי' א כא) 'צדק יליון בה וגו'.

² ענין זה שעבודת הקרבנות מרמז על האדם בעצמו מבואר רבות בהספ"ק, וז"ל הצמח צדיק כאן: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה וגו'. אפשר על פי מה שכתב הרמב"ן בפרשת ויקרא בפסוק (א, ט) 'עולה אשה ריח ניחוח לה', דעיקר כוונת העולה שיחשוב בשעת שחיטת העולה כאלו הוא נשחט וכולו הוא נשרף, ועל ידי המסירת נפש שיהיה לו אז מוחליון לו עונותיו, ויחשוב שזה מחסד הבורא ב"ה שכל מה שצרכין לעשות לו עושין לבהמה. וזה שאמר הכתוב זאת תורת העולה הוא העולה, פירוש שעיקר ענין העולה הוא שיחשוב שהוא בעצמו העולה, על מוקדה על המזבח, שיהיה בעיניו כאלו הוא בעצמו הוא על מוקדה על

עוסקים בתורת הקרבנות, הרי הוא כאילו הקרבנו אותם, כמ"ש בסוף הפרשה (ויקרא ז לו) 'זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים', ודרשו חז"ל (מנחות קי.) 'כל העוסק בתורת כל הקרבנות כאליו הקריב כל הקרבנות'. ויש בזמן הזה מזבח בנוי למעלה ומלאך מיכאל עומד ומקריב עליו הקרבנות בשבילנו.

והתוס' סוף מנחות (שם ד"הומיכאל) כתבו שמיכאל מקריב למעלה 'נשמותיהם של צדיקים', או לפי מדרש אחר 'כבשים של אש', ושניהם מרמזים על עבודת המסירת נפש שלנו, שע"י המסירת נפש שלנו, ועמידה נגד הנסיונות הבווערים כאש, אנו זוכים שמקריבים בשבילנו כל הקרבנות.

ועי"ז אנו זוכים לקדושה וטהרה יתירה, שהרי התמיד היה השמירה של כלל ישראל, והקרבן פסח גדלה מעלתו כל כך שבמצרים עשה מ'גוים' 'יהודים', שהרי ע"י הדם פסח ודם מילה זכינו ליקרא עם ה', והוציא אותנו ממצרים, ואז נולד עם ישראל כידוע.

'אפילו אוננו האבן נישט קיין קרבן פסח - דער אייבערשטער וועט העלפן מ'וועט האבן - אבער אז נישט איז אויך נישט קיין נפקא מינה', שהרי ע"י ההשתוקקות שלנו מקריבים הקרבן פסח בשבילנו למעלה, ועי"ז נשפע אלינו הארה גדולה ונפלא. ובפרט בשנה זו שחל הקביעות כמו השנה של יציאת מצרים (שי' ניסן היה שבת שעל שם זה נקראת 'שבת הגדול' כידוע).

'און אז דער אייבערשטער קומט אראפ דארף מען זיך צוגרייטן, מ'קען נישט מקבל פנים זיין די מלך מיט די בגדים הצואים'. ובפרשתנו (ויקרא ו כא) כתיב 'וכל כלי חרש ישבר', והאריכו הספה"ק⁵ שהאדם הוא כלי חרס, ועליו אמרו (כלים פ"ב מ"א) 'שבירתן היא טהרתן', וצריך האדם לקדש ולטהר עצמו ע"י 'שמשבר' את גופו ושומר את עצמו בקדושה ובטהרה.

וזהו שכתוב בפרשתנו (ויקרא ו ט) 'מצות תאכל במקום קדוש', וכידוע שפירושו הצדיקים (עי' תפארת שלמה לשבת הגדול) שקאי על מצוות אכילת מצה, שהפה שבה מכניסים את המצה צריך להיות

⁵ ז"ל ספה"ק צמח צדיק: וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומורק ושטף במים. י"ל על דרך שרמזנו 'כלי חרס טהרתן הוא שבירתן', כי הגוף הנקרא כלי חרס שנוצר מן האדמה, הטהרה שלו הוא שיהיה לבו נשבר בקרבו, וישוב אל ה' וירחמהו...

⁶ בחלק מועדים לחודש ניסן ד"ה ענין הדרשה בשבת הגדול ז"ל בא"ד: וחותני הקדוש מריזין צוק"ל היה רגיל לספר בשבת הגדול, שרב אחד היה רגיל לדרוש בשבת הגדול הלכות תשובה, ובשבת תשובה הלכות תשמישי כלי חרס, והיה דורש טוב לעמו, כי בשבת תשובה צריך להיות לב נשבר ונדכא כשבירת כלי חרס, שידע שהוא חרס מחרסי האדמה, ובפסח שהוא מוחין דגדלות צריך לשוב בתשובה שלמה שיהיה פה סח לה', והנהר בפסח מחמץ

מקום קדוש, 'די מויל דארף זיין ריין, די הארץ דארף זיין ריין, די מוח דארף זיין ריין, די גוף דארף זיין ריין'. וידוע מה שמביא ה'צמח' מחותנו (הרה"ק מרודין ז"ע)⁶ שהיה משבח אותו הגדול שדרש בשבת הגדול בעניני תשובה, שהרי כדי לקבל פני אבינו שבשמים היורד אצלינו בחג הזה, צריכים לשוב בתשובה שלימה ולקדש ולטהר עצמינו כראוי.

וע"י שהקב"ה בכבודו ובעצמו יורד אצלינו בלילה הזה, אנו נדבקים בהשורש שלנו, ובכך נתוסף לנו כוחות חדשים וכוחות עצומות. שהרי למה כשהאדם ישן נתוסף לו כח שעומד בבוקר בכוחות חדשים, שכמו להבדיל גבי 'בעטער'י' כשמחזירים אותו לשורשו הוא נעשה 'ריטשארדזש"ט' כך הוא גבי האדם ששבשעת שינתו חזר נשמתו לשורשו ומשם לקח כוחות חדשים.

וכן גם לאחר הסדר, צריכים לידע שאינו מסתיים אז, אלא אז רק מתחיל, שהתכלית בליל הזה להגיע ל'פקע איגרא' כדאמרינן בגמ' (פסחים פה:-פז.) שעלו על הגגות אחר אכילת פסחיהם והמוני בית ישראל אמרו את ההלל יחד על הגג בדביקות נפלא, והרמז בזה הוא שצריכים ע"י ההלל להגיע לדרגה ש'יפקעו' ויתפרצו כל המסכים המבדילים בינינו לבין אבינו שבשמים (עי' עבודת ישראל לפסח ד"ה בליל פסח). ואז מקבלים כוחות חדשים ויכולים להתחיל לעבוד את השי"ת באמת מבלי כל הדברים המפריעים אותנו ואינם מניחים אותנו לעבוד אותו כאות נפשינו.

וע"י שאנו מקושרים בשרשינו למעלה, ועובדים את השי"ת במסירת נפש, ומקיימים מצוותיו למען כבוד שמו יתברך, נעשים עי"ז תיקונים להשכינה הק' הנקראת 'זאת' כידוע ש'זאת' היינו בחי' מלכות, ולכן מחשב"ה דיבור"ר מעש"ה עולה למספר עו"ל מלכו"ת שמי"ם⁷, וגם שתי פעמים 'רמ"ח רמ"ח' עולה מלכו"ת, והרמז ששמירת התורה והמצוות המרוכז במספר 'רמ"ח' הוא כפול, אחת למעלה ואחת למטה, 'אינטן שטייט די מענטש און

משהו שהוא היצה"ר, מובטח לו שלא יחטא כל השנה (באר היטב סי' תמז סק"א):

⁷ עי' שארית מנחם פר' וארא סוף ד"ה ויכבד לב פרעה, ז"ל: וביטול וביעור חמץ הוא במחשבה דיבור ובמעשה ע"כ מחשב"ה דיבור"ר מעש"ה עולה עו"ל מלכו"ת שמי"ם כי ע"י ביטול הס"א במחשבה דיבור ומעשה אפשר לקבל עול מלכות שמים בשלימות.

⁸ אינו ברור אי כונת רבינו על הרמ"ח מצוות עשה או מה שהאדם שומר התורה ברמ"ח אבריו, [ובעצם היינו הך].

מוטשעט זיך, און פון אויבן זעהט ער⁹ ווי אלעס איז לעכטיג.

וזהו 'זאת תורת העולה', העבודה הנעשית למען כבוד מלכותו ית', ולמען כבוד השכינה (ע"י נועם אלימלך כאן), 'היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו וגו' לא תכבה', היינו שאין צריכים לכבות את האש הזה שהיזהר מבעיר בו, אלא צריכים להפכו ולהשתמש בו לטובה¹⁰.

וכדי לקיים כל זה ניתן לנו הכח בליל התקדש החג, כשהקב"ה בכבודו ובעצמו יורד אצלנו לעזור אותנו בעבודתנו ולשמוח בעבודת המסירת נפש שלנו העולה לפניו בכל עת ובכל שעה, שהרי אומרים (בהגדה של פסח) 'ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה', 'לא ע"י מלאך ולא ע"י שרף ולא ע"י השליח אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו!!!'. 'און אז א מענטש כאפט וואס דא גייט פאר' הוא מתעורר לנצל הזמן היקר הזה כראוי, ומאמין שמתעורר כבר נקודת הגאולה כמו שהיה אז במצרים.

ואע"פ שהגאולה נראה רחוק מאד, אבל ידוע שעל כרחק אי אפשר שאחר עבודתם של כל הצדיקים בכל הדורות עדיין אנו רחוקים מהגאולה, אלא שזהו הכח שיש להקליפה להראות שהוא דבר רחוק מאד, ואנו צריכים שלא להתבלבל מזה ולהאמין שאנו עומדים ממש סמוך ונראה להגאולה.

צווייטע תורה

כבר הוזכרו (אצל שיעור הכנה לפסח בליל שיש) את הווארט של ר' יהושע לייב (דיסקין, בפר' לך ד"ה ומלכי צדק) שאברהם אבינו על כרחק ערך את הסדר אחר הצות, שהרי רדף אחר הד' מלכים עד הצות, כמ"ש שם (בראשית יד טו) 'ויחלק עליהם לילה', ופרש"י 'שנחלק הלילה ובחציו הראשון נעשה לו נס וחציו השני נשמר ובא לו לחצות לילה של מצרים', וא"כ הרי לא חזר מהמלחמה רק אחר הצות, ורק אז התחיל את הסדר, וכן איתא ש'ומלכי צדק הוציא לחם ויין' (שם פסוק יח) הם המצות והד' כוסות, ונמצא שאכל המצה אחר הצות.

ולמעשה בענין אם להקפיד על הצות, כל איש עושה כפי מנהגו, אבל רוב כלל ישראל אכן מקפידים לאכול את האפיקומן לפני הצות, ולכאורה לפי דבריו ז"ל מוכח ממעשה דאברהם שאין צריך.

אבל בפשטות אינו כן, אלא אדרבה, שאברהם אבינו רצה לאכול לפני הצות, רק שהם ברשעם איחרו אותו עד לאחר הצות.

והנה הענין מה שרדף אברהם אבינו אחר הד' מלכים היה כדי להציל את לוט, וכידוע שבו היה טמון מלכות בית דוד, שהוצרך

⁹ ר"ל כשנשמתו עולה למעלה בלילה, [אז אולי כונתו על השי"ת המשגיח עלינו מלמעלה].

לצאת ממנו ע"י רות הבאה ממואב שנולדה מבנות לוט.

אבל רואים כאן דבר פלא בנוגע למה שאנו נכנסים ליום טוב פסח.

ידוע שאברהם אבינו ערך את המלחמה ע"י עפר, וכדאמרינן בגמ' (תענית כא.) אצל המעשה של נחום איש גז, שהוצרכו לשלוח דורן להמלך, ושלחו עמו ארגז של אבנים טובות ומרגליות, וכשלא בפונדק בלילה החליפו אותו בעפר, וכשבא לפני המלך עם הדורן, ופתחו המלך וראה רק עפר רצה להורגו, ואמר 'גם זו לטובה', עד שבא אליהו הנביא מלובש כאחד מהשרים ואמר שזהו מעפר אברהם אבינו שיכולים לנצח מלחמות על ידו, וכך הוה.

אבל צריכים להבין מה היתה מחשבת אברהם אבינו לנצח ע"י עפר.

אלא שיש 'נס' ויש 'טבע'. וידוע שבאמת אין הטבע כלום, שהרי אם תעמיק את מחשבתך איך האדם פועל ואיך העולם מתנהג, תבין שדבר פשוט היא שגם הטבע היא נס, אלא שכך הוא רצון ה' שיתנהג העולם ע"י סדר מסודר הנקרא 'טבע'.

אבל כשיש הכרח, כגון כאן שהבין אברהם אבינו שלצורך קיום כלל ישראל צריכים למלכות בית דוד, ולכן מוכרח להציל את לוט שבו טמון נקודת מלכות בית דוד, הרי מוכרח שיצליח וינצח המלחמה, ואיך יפעול זה? לזה גם עפר יכול לפעול, שהרי מוכרח להיות, רק שצריכים לעשות איזה פועל הדמיון כאילו עורכים מלחמה.

וביותר עומק זה היה גם כוונת נחום איש גז, שלאיזה צורך הבינו אז חכמי ישראל שהיה מוכרח לישא פני המלך רומי ע"י מתנהג, וא"כ מה נפקא מינה אם ע"י אבנים טובות או ע"י עפר, ולכן גם זו לטובה' שמה נפקא מינה בין זה לזה.

וכן היה במצרים שהיו ישראל שקועים כבר במ"ט שערי טומאה, והוכרחו לצאת, שאם היו שוהים עוד רגע היו נופלים שלער נ' כנודע, וכשיש הכרח אזי בטל ומבוטל כל ענין 'טבע', ולכן היה אז ניסים הרבה.

ולכן כשעושים ברית מילה ג"כ מניחים עפר על המילה, לרמוז על ענין זה. שכן היה אז במצרים שע"י דם פסח ודם מילה זכו ויצאו ממצרים ע"י כל הניסים האלו.

וכן הוא בזמנינו, שכבר מראים אתנו מכל הצדדים שאין כאן מקומינו, ואנו מוכרחים כבר לצאת מכאן ולחזור לבתינו. מ'ווארט נאר אז אונז זאלן כאפן וואס דא גייט פאר, און זיך אויף וועקן...'

¹⁰ כמבואר אצלנו בש"ס באריכות ע"פ דברי הנועם אלימלך, ע"ש.

דריטע תורה

לפסח הרבה יותר בניקל ובמנוחה שלא היו צריכים לדאוג על החמץ שאוכלים בבית בערב פסח, ואף יש נוהגים שלא לאכול מצה כבר מראש חודש.

ובעצם כל הענין הוא דבר פלא, שאיני יודע באמת מה פי' 'מצה לתיאבון' - שיהא אדם 'תאב' כל כך לאכול מצה, וכאילו הוא מאכל נחמד מאד ונעים לחיך כל כך, ולא ראיתי לשום נכרי בעל תאוה שימכור 'מצה' ברעסטעראנ"ט במאנהעט"ן...!

אלא, שאין אנו מקשים שום קשיות. ומי שמקשה קושיות אומרים לו 'שייגעץ ארויס'. וכולנו צריכים להיות 'שאינו יודע לשאול', ודוקא אז 'את פתח לו' - 'ס'עפענט זיך אויף אלעס'.

כ"ש וק"ו ווען א מענטש האט די שכל און כאפט אז דער אייבערשטער קומט אראפ, זאל ער זאגן 'בלייב דא!', 'וואס איז שלעכט אזוי (-כשאתה בתוכינו)?, אונז דארף מיר אהיים גיין'.

[התורה של של"ס יופיע אי"ה בהזדמנות אחרת]

יש ב"ה בזמנינו 'הגדות' הרבה, עם כל מיני פירושים נאים, אבל עדיין לא ראיתי שום הגדה שיסביר בפשיטות היכן בהמשך ההגדה מתיישבים הארבע קשיות שמקשים בתחלה. והוא ממש 'נס חנוכה' שאין שום בן שואל את אביו 'טאטי וואס איז די תירץ'....

עוד קשיא שאני טורח ומתקשה בה למה אכלית 'קוגעל' בליל זו היא מצוה וענין גדול, וביום רביעי בערב (-ליל פסח, שחל בשנה ההוא אור ליום חמישי) הוא איסור כרת?....

והזוהר (ח"ב פגג.)¹¹ אכן כבר מקשה קשיא זו, ומתרץ תירץ שקשה להבינו באמת, שמי שאוכל מצה שבוע אחד כבר יכול לאכול חמץ בשאר כל השנה. 'יעדער פארשטייט אז ער פאקויפט אונז לאקשן קוגעל דא', ודבר מה יותר עמוק הוא מסתיר כאן.

גם קשה להבין מה שארז"ל שאין לאכול מצה בערב פסח כדי לאכול ה'מצה לתיאבון'. ואילו היו יכולים לאכול מצה היו ההכנות

זוה תרגומו ללשה"ק: עתה יש לנו להתבונן, בפסח יצאו ישראל מתחת שלטון הסטרא אחרא שנקרא חמץ, לכן כתיב 'ולא יראה לך חמץ', וכתיב 'כי כל אכל מחמצת'. מה הטעם? בשביל כבוד של הלחם ההוא הנקרא מצה. ועבשו שזכו ישראל ללחם עליון יותר, לא ראוי היה שיתבטל החמץ ולא יראה כלל?... אלא, משל למלך שהיה לו בן יחידי, ונחלה, יום אחד היה מתאוה לאכל. אמרו, יאכל בן המלך מאכל של רפואה זו, ועד שיאכל אותה, לא ימצא מאכל ומזון אחר בבית, ועשו כן, כיון שאכל הרפואה ההיא, אמר, מכאן והלאה יאכל כל מה שהוא מתאוה, ולא יכול להזיק לו. כך כאשר יצאו ישראל ממצרים, לא היו יודעים עיקר וסוד של האמונה, אמר הקדוש ברוך הוא, יטעמו ישראל רפואה, ועד שיאכלו רפואה זו, לא יראה להם מאכל אחר, כיון שאכלו מצה, שהיא רפואה לעלות ולדעת בסוד האמונה, אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן והלאה ראוי להם חמץ ויאכלו אותו, שהרי אינו יכול להזיק להם....

¹¹ וז"ל: השתא אית לן לאסתבלא, בפסח נפקו ישראל מנהמא דאתקרי חמץ, כתיב (שמות יג ז) ולא יראה לך חמץ, וכתיב (שם יב יט) כי כל אוכל מחמצת, מאי טעמא, בגין יקרא דההוא נהמא דאתקרי מצה, השתא דזכו ישראל לנהמא עלאה יתיר, לא יאות הוה לאתבטלא חמץ ולא אתחזיא כלל.... אלא למלכא דהוה ליה בר יחידיא וחלש, יומא חד הוה תאיב למיכל, אמרו ייכול בריה דמלכא מיכלא דאסוותא דא, ועד דייכול ליה לא ישתבח מיכלא ומזונא אחרא בביתא, עבדו הכי, כיון דאכל ההוא אסוותא, אמר מכאן ולהלאה ייכול כל מה דאיהו תאיב, ולא יכיל לנזקא ליה. כך כד נפקו ישראל ממצרים, לא היו ידעו עיקרא ורזא דמהימנותא, אמר קודשא בריך הוא, יטעמו ישראל אסוותא, ועד דייכלון אסוותא דא לא אתחזי להון מיכלא אחרא, כיון דאכלו מצה דאיהי אסוותא, למיעל ולמנדע ברזא דמהימנותא, אמר קודשא בריך הוא, מכאן ולהלאה אתחזי לון חמץ, וייכלון ליה, דהא לא יכיל לנזקא לון....

~ שב"ק פרשת מצורע - שבת הגדול תשפ"ג ~

ש"ל"ס

[רבינו לא היה כמעט בכח לדבר כלל, ובמסירת נפש השמיע דברים קצרים אלו מתוך עומק לבבו בהתלהבות וגעגועים, ובהפסק בין כל כמה מילים, ואינו דומה ראיה בכתב לשמיעה בשעת מעשה דברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב, וגם מה שהביע רבינו ביותר בתנועת ידיו, וכתבנו כמעט לשון קדשו ממש ממה שזכרנו, עם הסבר הדברים - עפ"י דבריו בזמנים אחרים - בסוגריים]

¹²אונז זעמיר די 'נשמות המנוגעים'..... [שאנחנו בני דור השפל הזה בפרט, אנו מלאים פגמים הנקראים 'נגעים', וכמו שדרשו חז"ל (ערכין טו:) על תיבת 'מצורע' - 'מוציא רע'].

בעצם א מענטש איז כולו מוקשה, [שהאדם הוא בריאה פלאי, מורכב מנשמה שהיא חלק אלוק ממעל ממש, וגוף עב וחומרי המושך אותו לגשמיות].

זאכן קלעבן זיך אהן, און מען ווייסט נישט ווי מ'האלט.... מ'וויל ענדיגן די געשעפט.... זאכן וואס זענען נישט די מענטש בעצם.... [דברים בלתי טהורים נדבקים להאדם, שאינם באמת האדם בעצמו, רק סיגים וקליפות הנדבקים לו מבחוץ ע"י מה שטימא את עצמו בפגמים שונים, והם נקראים 'נגעים', והאדם הוא מבובל מאד ואינו יודע היכן הוא עומד, והוא כבר רוצה להיות טוב ולגמור את הדבר]

פסח ביינאכט גייט מען צוריק צום שורש, אלעס ווערט נתחדש.....

דאס איז 'יציאת מצרים' - ס'לייכט!!! [שיוצאים מכל ה'מִצְרַיִם' ופגמים המיצרים ומפריעים אותנו מלעבוד את השי"ת, ונכנסים למצב של 'לילה כיום יאיר' (תהלים קלט יב), שהיה בליל יציאת מצרים כמבואר בחז"ל (זוה"ק ח"ב בא לח.), והאדם שנתלבש בכתנות עור בעי"ן ע"י הזוהמא שנכנס בו, מתהפך לכתנות אור באל"ף, ואור נשמתו האמיתי מאיר בקרבו].

אלע נארישקייטן וואס פארדרייען א קאפ די מענטש ווערן אויסגעגלייכט.... מ'ווערט גלייך!!!!!!..... (הגביה רבינו שתי ידיו והראה ביושר כלפי מעלה)

מ'קען אויסבעטן בלתי גבול... לויט וויפיל די אהבה ברענט....

נישט נאר אונז קוקען ארויף צו דעי נאכט!, אלע הימלען! אלע מלאכים!.....

שטייט אין של"ה (עי' בהערה) אז די 'שתי צפרים' [של טהרת המצורע בפרשתינו] ווערן אנגערופן די 'שני משיחין'.... איינס פון זיי ווערט גע'שחט'ן, דאס איז משיח בן יוסף, און די צווייטע איז משיח בן דוד.....

די 'איש מנוגע' ווערט ריין דורך די צפרים!..... דאס ווערט טאקע נתעורר אין דעי נאכט, די נקודת משיח!!!!!!.....

מ'קען מאכן 'סדר' ביי זיך..... [כידוע מה שפירשו הצדיקים למה נקרא ליל הסדר 'סדר', שבלילה הזה יכול האדם לעשות 'סדר' אצלו על כל השנה]

זאל דער אייבערשטער טאקע העלפן..... מ'האט היינט געליינט (בהפטרה לשבת הגדול, מלאכי ג כג-כד) 'הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא'.... 'והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם', דאס איז עס!!!!.....

זאל דער אייבערשטער טאקע העלפן, יעדער זאל זוכה זיין צו זיין השגה, זיין אייבערשטער..... דער אייבערשטער ווארט אויף יעדע איד בלי שום יוצא מן הכלל!..... בביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י אימייל יש לפנות להמערכת ע"ד office@mechonsb.com

¹² עי' של"ה הק' מסכת פסחים מצה עשירה בדרוש השלישי א, שמבאר באריכות ענין טומאת מצורע, ומה רמזו בשייכות ליציאת מצרם, ותיקון חטע אדם הראשון, וכו'. ועיקר דברי רבינו כאן בנויין עליו, עי"ש.